

ДЕРЖГІРПРОМНАГЛЯД УКРАЇНИ

ДУ «НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ
ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ»

ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Випуск 24

Київ 2012

УДК 331.45≈614.839; 546.49; 627.413; 6220.9

Проблеми охорони праці в Україні: Збірник наукових праць. – К.: ДУ «ННДПБОП», 2012. – Вип. 24. – 166 с.

У збірнику висвітлено цілу низку проблемних питань з промислової безпеки та охорони праці в різних галузях економічної діяльності, а саме:

щодо законодавчих проблем охорони праці в тіншовому секторі економіки;

проблеми безпеки в енергетичній галузі та на об'єктах підвищеної небезпеки;

підвищення рівня безпеки в харчовій промисловості та аграрно-промисловому секторі економіки;

удосконалення планування профілактичних заходів щодо промислової безпеки та охорони праці;

наукові засади демеркурузації виробничих приміщень;

дослідження нових способів охолодження повітря;

проблеми, пов'язані зі створенням ринкового нагляду за нехарчовою продукцією;

питання моделювання поведінки зразків під дією вибуху та розрахунки параметрів;

хвилі тиску при паровому вибуху котла.

Запропоновані дослідження, теоретичні та аналітичні матеріали статей дають повну уяву щодо тих проблем, які тією чи іншою мірою вирішуються авторами та науковими колективами, в яких вони працюють.

Редакційна колегія:

В.Г. Здановський, д-р техн. наук, проф. (відповідальний редактор);

М.В. Назаренко, д-р техн. наук (заступник відповідального редактора);

А.О. Водяник, д-р техн. наук, проф.;

В.Д. Воробйов, д-р техн. наук, проф.;

О.Г. Левченко, д-р техн. наук, с.н.с.;

М.О. Лисюк, канд. техн. наук, с.н.с.;

К.Н. Ткачук, д-р техн. наук, проф.;

Т.М. Таїрова, канд. хім. наук;

Ж.Г. Дубровіна (відповідальний секретар)

Друкуються за рішенням ученої ради ННДПБОП від 26.09.2012 р.

© ДУ «Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці»

О.В. Євтушенко (Національний університет харчових технологій)
А.О. Водяник, д-р техн. наук, проф. (НТУУ «КПІ»)

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Статистика причин виробничого травматизму в харчовій промисловості за період 2003...2011 рр. [3,4] свідчить про те, що більша частина нещасних випадків викликана організаційними причинами, це становить 69 %, у той час як технічні причини складають 18 % від загальної кількості причин травматизму [1].

Аналіз причин травматизму (рис. 1) дозволяє зробити висновки про те, що визначальними причинами травматизму серед працівників харчової промисловості є такі організаційні причини: порушення вимог безпеки під час експлуатації устаткування, машин, механізмів тощо (31 %), порушення трудової та виробничої дисципліни (11 %) [1, 3, 4].

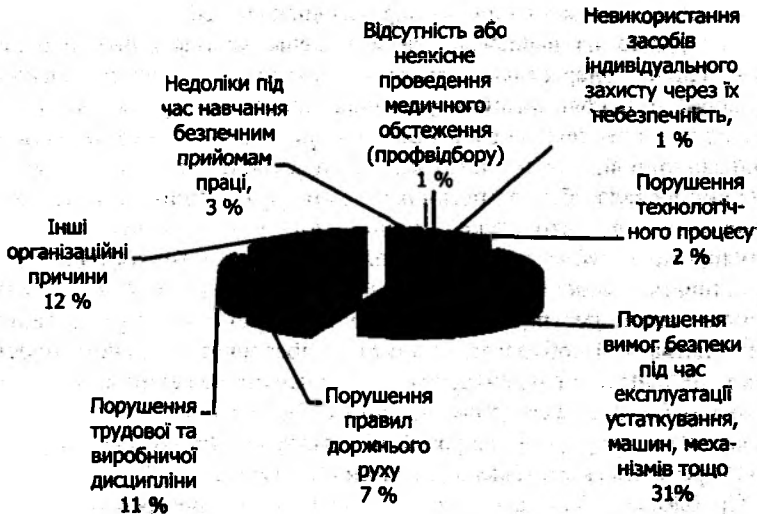
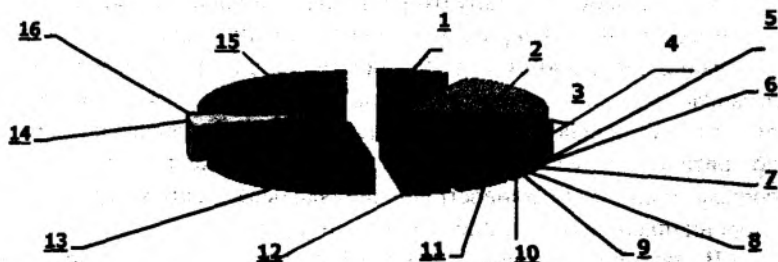

Рис. 1. Розподіл причин виробничого травматизму працівників харчової промисловості за період 2003...2011 рр.

З рис. 2 видно, що визначальні складові організаційних причин травматизму зі смертельним наслідком працівників харчової

промисловості такі: порушення трудової та виробничої дисципліни (16,2%), порушення правил дорожнього руху (16,2%), недоліки під час навчання безпечним прийомом праці (12,9%).

В основному, ці порушення стаються через погане знання працівниками правил техніки безпеки. Проблема ця зумовлена наступним: слабкістю технічної бази для навчання; наявністю формалізму в навчанні та інструктуванні працівників на робочих місцях; поверховим контролем знань вимог з охорони праці у працівників.

Рис. 2. Розподіл причин травмування працівників зі смертельним наслідком у харчовій промисловості за період 2003...2011 рр.

1 – незадовільне функціонування, недосконалість або відсутність системи управління охороною праці, 5,4%; 2 – недосконале навчання безпечним прийомом праці, 12,9%; 3 – неякісна розробка, недосконалість інструкцій з охорони праці або їх відсутність, 0,6%; 4 – відсутність у посадових інструкціях функціональних обов'язків з питань охорони праці, 0,6%; 5 – порушення режиму праці та відпочинку, 0,9%; 6 – відсутність або неякісне проведення медичного обстеження (профвідбору), 0,9%; 7 – невикористання засобів індивідуального захисту через незабезпеченість ними, 1,2%; 8 – виконання робіт з відключеними, несправними засобами колективного захисту, системами сигналізації, вентиляції тощо, 1,2%; 9 – залучення до роботи працівників не за спеціальністю (професією), 0,3%; 10 – порушення технологічного процесу, 1,2%; 11 – порушення вимог безпеки під час експлуатації устаткування, машин, механізмів тощо, 4,5%; 12 – порушення вимог безпеки під час експлуатації транспортних засобів, 3,6%; 13 – порушення правил дорожнього руху, 16,2%; 14 – нестосування засобів індивідуального захисту (за їх наявності), 3,6%; 15 – порушення трудової і виробничої дисципліни, 16,8%; 16 – нестосування засобів колективного захисту, 0,3% (за їх наявності).

На сьогодні одним із можливих шляхів зниження рівня виробничого травматизму в харчовій промисловості є вдосконалення

Євтушенко О.В., Водяник А.О. Підвищення рівня безпеки праці на підприємствах харчової промисловості // Проблеми охорони праці в Україні. – К.: ДУ «ННДІПБОП», 2012. – Вип. 24. – С. 26-37.

Проаналізовано складові організаційних причин виробничого травматизму на підприємствах харчової промисловості за період 2003...2011 рр.

Вдосконалено методику оцінки стану охорони праці на робочому місці, яка базується на алгоритмі зміни пріоритету заходів з охорони праці на робочому місці, що дозволяє надати системі контролю характер гри та індивідуально підійти до кожної групи спеціалістів. Встановлено показник контролю знань з охорони праці на робочому місці, який дозволяє визначити рівень знань з охорони праці безпосередньо орієнтованих на професію робітників різних технологічних рівнів, а також дає змогу перевірити та оцінити умови праці, робітників під час трудової діяльності.

Для автоматизованої обробки даних робітників, які проходять перевірку знань з охорони праці на робочому місці та скорочення часу на їх обробку створена комп'ютерна програма «Контроль знань з охорони праці виробничого персоналу» в середовищі Delphi 7.

Л. – 3, табл. – 11, список літ. – 6 назв.

Євтушенко О.В., Водяник А.О. Повышение уровня безопасности труда на предприятиях пищевой промышленности // Проблемы охраны труда в Украине. – К.: ГУ «ННИИПБОТ», 2012. – Вип. 24. – С. 26-37.

Проанализированы составляющие организационных причин производственного травматизма на предприятиях пищевой промышленности за период 2003...2011 гг.

Усовершенствована методика оценки состояния охраны труда на рабочем месте, которая базируется на алгоритме изменения приоритета мероприятий по охране труда на рабочем месте, что позволяет представить системе контроля характер игры и индивидуально подойти к каждой группе специалистов. Установлен показатель контроля знаний по охране труда на рабочем месте, который позволяет определить уровень знаний по охране труда непосредственно ориентированных на профессию рабочих разных

технологических уровней, а также дает возможность проверить и оценить условия труда, рабочих, во время трудовой деятельности.

Для автоматизированной обработки данных рабочих, которые проходят проверку знаний по охране труда на рабочем месте и сокращения времени на их обработку, создана компьютерная программа «Контроль знаний по охране труда производственного персонала» в среде Delphi 7.

Ил. – 3, табл. – 11, список лит. – 6 наим.

UDC 614.8.084

Evtushenko O.V., Vodyanik A.O. Increase of strength of labour on the enterprises of food retail industry security // Occupational health and safety issues in the Ukraine. – K.: SI «NRIISH», 2012. – N. 24. – P. 26-37.

The constituents of organizational reasons of production traumatism are analysed on the enterprises of food retail industry for period 2003...2011.

The method of estimation of the state of labour protection is improved in the workplace, which is based on the algorithm of change of priority of measures on a labour protection in the workplace, that allows to present the checking system character of and individually to walk up to every group of specialists. The index of control of knowledges is set on a labour in the workplace, which allows to define the level of knowledges on a labour protection directly oriented to the profession of workings different technological levels protection, and also enables to check and estimate the terms of labour, workers, during labour activity.

For the automated processing of data of workers which pass verification of knowledges on a labour in the workplace and reduction of time protection on their treatment the computer program «Control of knowledges from a labour of manufacturing staff protection» is created in the environment of Delphi 7.

Figs. – 3, tables – 11, refs – 6.

УДК УДК 331.4(075)

Войналович О.В., Подобед І.М., Мотрич М.М., Сліпачук О.А. Аналіз причин травмування працівників АПК на механізованих та транспортних роботах // Проблеми охорони праці в Україні. – К.: ДУ «ННДІПБОП», 2012. – Вип. 24. – С. 38-49.